

5. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2011. – 456 с.
6. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / М. Я. Коробов. – К.: Знання, КОО, 2012. – 240 с.
7. Ніктбах Е. Фінанси / Е. Ніктбах, А. Гроппелі. – К.: Вік, Глобус, 2012. – 120 с.
8. Фінансовий менеджмент: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / А. М. Поддєрьогін, Л. Д. Буряк, Н. Ю. Калач та ін. – К.: КНЕУ, 2014. – 294 с.
9. Фінансовий менеджмент: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2014. – 536 с.
10. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / За ред. проф. Г. Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2010. – 240 с.
11. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / Г. І. Філані. – К.: Центр учебової літератури, 2007. – 320 с.
12. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. / Г. І. Філані. – [2-ге вид., перероб. та допов.]. – К: Центр учебової літератури, 2009. – 320 с.
13. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. О. Терещенко, Я. І. Невмержицький, А. П. Куліш та ін.; за заг. ред. О. О. Терещенка. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.
14. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: монографія / За ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2002.
15. Щиборщ К. В. Бюджетирование деятельности промилленных предприятий / К. В. Щиборщ. – М., 2004. – 592 с.

**Левентир В. В., ст. гр. ФСГм-11
Кvasovs'kyi O. P., к.е.н., доцент**

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах господарювання важливим є розвиток малого підприємництва в Україні. Спираючись на іноземний досвід, можна сказати, що невід'ємною складовою успіху розвитку малого бізнесу є всебічна і стабільна його підтримка з боку держави. Дуже важливою є така підтримка саме в кризових умовах розвитку ринку, що може призвести до покращення економічної ситуації як в регіонах, так і в країні загалом. В Україні поки що вплив державного регулювання на мале підприємництво є недостатнім.

Малі підприємства досить поширені й ефективна форма господарювання. Вони мають багато таких рис, які не можуть бути притаманні великим компаніям. Саме мале підприємництво здатне найоперативніше реагувати на кон'юнктуру ринку і таким чином надавати ринковій економіці необхідної гнучкості. Ця властивість малого бізнесу набуває особливого значення в сучасних умовах, коли відбувається швидка індивідуалізація та диференціація

споживчого попиту, прискорення науково-технічного прогресу, розширення номенклатури товарів і послуг.

У світі сформувалися дві основні моделі державної підтримки малого бізнесу. Одна полягає у поширеному державному регулюванні діяльності суб'єктів малого бізнесу у поєднанні з державним протекціонізмом. Вона властива для початкового етапу розвитку малого бізнесу. Інша модель включає помірне державне регулювання малого бізнесу та створення ринкових умов для конкуренції та характерна для більш зрілих ринкових відносин [4, с. 2].

Малий бізнес в Україні переживає серйозні труднощі зростання. За показниками розвитку малих і середніх підприємств спостерігається значне відставання України не лише від розвинених країн (Японії, Великобританії, США), але й від колишніх соціалістичних країн Східної Європи (Угорщини, Польщі).

Актуальність дослідження процесів підтримки малого бізнесу обумовлена не тільки тим, що характерною особливістю суб'єктів малого підприємництва є висока мобільність, яка здатна забезпечувати швидке переміщення трудових, фінансових ресурсів у сфері підвищеного попиту, та вміння реагувати на дії негативних чинників, але і те, що становлення і розвиток малого бізнесу проходить в умовах структурної перебудови економіки, протистояння бюрократичним структурам, подолання значних економічних, правових та адміністративних бар'єрів [3, с. 168].

Політика розвинених країн спрямована на створення сприятливого середовища для науково-технологічного розвитку, важлива роль у цьому процесі надається державі. Ця роль полягає у генеруванні системи правил функціонування суб'єктів науково-технологічного ринку та контролі за дотриманням їхнього виконання через формування сприятливого інституційного середовища та інноваційної інфраструктури. Для різних країн ЄС характерні значні відмінності в цілях і принципах підтримки малого та середнього підприємництва [1, с. 5].

Великі підприємства, що є стрижнем будь-якої галузі, завжди втілюють результати структурних змін і, в цьому розумінні, уособлюють стабільний, «консервативний» початок економіки. На жаль, боротьба політичних сил за владу під лозунгом «знищення адміністративно-командної (тоталітарної, диктаторської) системи» призвела до того, що в саме поняття «державного», як правило, вкладається негативний зміст і громадськість нині схильна все «державне» вважати нераціональним і неприйнятним. Не є винятком і підтримка бізнесу, підприємництва. У ній вбачається спроба держави знов почати тотальне регламентування діяльності людей, які прагнуть виявити ініціативу та заповзятість, або небезкорисливе прагнення державних чиновників допомогти отримати надприбутки пов'язаним з ними компаніям. Україна як самостійна держава гарантує нині всім підприємцям (незалежно від

вибраних ними організаційних форм підприємницької діяльності) рівні права та створює однакові можливості для функціонування, доступу до матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних, природних та інших ресурсів за умови виконання робіт і поставок для державних потреб.

Державна підтримка бізнесу здійснюється на основі Закону України «Про державну підтримку і розвиток малих та середніх підприємств в Україні», в якому зазначається, що з метою створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва держава повинна надати належну підтримку.

Метою державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні є:

- 1) створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва;
- 2) забезпечення розвитку суб'єктів малого і середнього підприємництва з метою формування конкурентного середовища та підвищення рівня їх конкурентоспроможності;
- 3) стимулювання інвестиційної та інноваційної активності суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- 4) сприяння провадженню суб'єктами малого і середнього підприємництва діяльності щодо просування вироблених ними товарів (робіт, послуг), результатів інтелектуальної діяльності на внутрішній та зовнішній ринки;
- 5) забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи громадян [2, с. 5].

Для того, щоб малий бізнес ефективно функціонував в українській економіці та приносив позитивні результати, так як він це робить в європейських державах, потрібно використати ряд універсальних методів державного регулювання та стимулювання розвитку малого підприємництва, зокрема: встановлення системи пільг, у тому числі пом'якшення податкової політики; збереження спрощеної системи оподаткування, бухгалтерського обліку та фінансової звітності; державна підтримка розвитку факторингової та лізингової діяльності; фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка; забезпечення участі суб'єктів малого підприємництва у виконанні поставок для державних, регіональних і місцевих потреб; розміщення державного замовлення на випуск продукції та надання послуг сектором малих підприємств на конкурсній основі; удосконалення нормативно-правової бази у сфері підприємницької діяльності; надання достовірної інформації підприємцям про умови діяльності; інформаційно-консультаційне обслуговування, у межах якого повинна надаватися допомога з проблем створення та функціонування малих підприємств (у розвинених країнах світу держава активно створює інформаційно-консультаційні центри, які поєднують урядові структури,

підприємницькі асоціації, торговельні палати, банківські установи), допомога у матеріально-технічному забезпеченні; полегшення доступу до фінансових ресурсів шляхом зниження облікової ставки Національного банку України, стабілізації курсу гривні, вдосконалення та поширення механізмів гарантування кредитів для малого підприємництва. Необхідно враховувати зарубіжні форми підтримки з метою застосування їх в наших умовах [4, с. 3].

Отже, державна підтримка малого бізнесу потребує серйозних реформ і доопрацювань. На сьогодні в Україні, зокрема західному регіоні, ще не забезпечені основні компоненти сприятливого економічного середовища щодо успішного розвитку малого і середнього бізнесу (інноваційні та інвестиційні фонди, бізнес-інкубатори, бізнес-центрі).

Література

1. Донських А. С. Державна підтримка підприємництва – складова ефективної політики розвитку малого бізнесу / А. С. Донських // Ефективна економіка. – 2012. – № 10.
2. Заярна Н. М. Вплив економічної кризи на зовнішньоекономічну діяльність підприємств України / Н. М. Заярна, О. О. Притула // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.01.
3. Кvasниця О. Вплив світової фінансової кризи на стан розвитку малого підприємництва / О. Кvasниця // Економічний аналіз: збірник наукових праць / Гол. ред. С. І. Шкарабан. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – Вип. 5. – С. 268–271.
4. Корягіна Т. В. Особливості державного регулювання малого підприємництва в Україні / Т. В. Корягіна, Ю. Є. Осацька // Економіка та держава. – 2014. – № 12.

**Лічний А. М., ст. гр. ФСГм-12
Мартинюк В. Ф., к.е.н., доцент**

ОПТИМІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У сучасних умовах погіршення фінансового стану більшості вітчизняних підприємств та нестабільності їх функціонування актуалізуються питання оптимізації формування грошових потоків, вирішення проблеми дефіциту оборотних коштів, ефективного управління дебіторською заборгованістю та поточними фінансовими інвестиціями. Ці проблеми призводять до незбалансованості власних грошових активів суб'єктів господарювання, надмірної тривалості фінансових циклів, обмеженості використання фінансових інструментів і технологій, внаслідок чого підприємства масово залучають та використовують позикові кошти.

Теоретичні та практичні аспекти управління грошовими активами глибоко досліджені в працях таких учених і практиків, як: А. Е. Абдурахманова, Н. О. Власова, В. А. Гросул, М. Л. Кремповая,